

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

A szakvélemény címe: Szoftver felhasználási szerződés értelmezése, terminál szerveren történő szoftver futtatás szerzői jogi megítélése

Ügyszám: **SZJSZT – 06/15**

A szakvélemény szövege

A bíróság által feltett kérdések:

1. Állapítsa meg a szakértő, hogy az I. r. alperes és a felperes szerződéses viszonyán belül a szerződő felek különbséget tettek-e a 2004. március 4. napjától 2013. szeptember 30. napjáig tartó időszakban a licence szerződés, a felhasználási szerződés, illetőleg a szoftverfrissítés – jogszabálykövetésre vonatkozó szerződések között. Amennyiben igen, úgy a szakértő nyilatkozzon arról, hogy a megkülönböztetésnek megfelelően történt-e különböző jogcímenek díjfizetés I. r. alperes részéről felperes részére.

Felhívja a bíróság a szakértőt, hogy a felek szerződéses viszonyának 2012-es esetleges változását külön elemezze, amennyiben álláspontja szerint változás nem következett be 2012-ben I. r. alperes és felperes viszonyában, úgy erre konkrétan nyilatkozzon.

2. Nyilatkozzon a szakértő arról, hogy az I. r. alperes által 2008. október hónapban kibocsátott ajánlattételi felhívásában megjelölt célok a felperesi szoftver 1. Szjt. 59. § (1) bekezdésben írtak szerinti rendeltetésével összhangban történő felhasználásának minősül-e vagy sem.
3. Nyilatkozzon a szakértői testület, hogy az I. r. alperes, illetőleg felperes között 2004-ben megkötött licence szerződés alapján I. r. alperes jogosult volt-e a felperesi szoftver 1-t terminál szerveren futtatni.
4. Nyilatkozzon a szakértő arról, hogy az Szjt. 18. § (1) bekezdés a) pontjában írt többszörözésnek minősül-e az, ha terminál szerveren lehetővé válik az, hogy egyszerre több, a terminál szervertől eltérő asztali számítógépen (munkahelyen) a terminál szerveren futó programot egyidejűleg többen használjanak fel.
5. Amennyiben a szakértő álláspontja szerint a 4.) kérdésben megjelölt magatartás csak a szerző engedélyével gyakorolható magatartás, úgy nyilatkozzon arról, hogy az Szjt. 42. § (1) bekezdése szerinti felhasználásnak minősül-e az, ha a terminál szerveren oly módon kerül egy program elhelyezésre, hogy az minden további beavatkozás nélkül, csak és kizárólag a kliens gépek bekapcsolásával és terminál szerverre történő rákapcsolódásával alkalmassá válik az Szjt. 18. § (1) bekezdés a) pontja szerinti többszörözésre.
6. Minden további olyan kérdés megválaszolása, amely a szakértői testület álláspontja szerint a felperesi kereset „elsődleges, mind másodlagos kereseti kérelmei” eldöntése kapcsán fontosnak tekinthető, illetőleg a felek által a későbbiekben esetleg megjelölt kérdések megválaszolása.

A SZAKÉRTŐ TESTÜLET ELJÁRÁSÁNAK JOGSZABÁLYI ALAPJA

A Szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 101.§-a alapján szerzői jogi jogvítás ügyben felmerülő szakkérdésekben a bíróságok és más hatóságok szakvéleményt kérhetnek a Hivatal mellett működő szakértő testülettől. A szerzői jogi szakértő testület felkérésre peren kívül is adhat szakvéleményt a felhasználási jog gyakorlásával kapcsolatos kérdésekben.

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R:) 1. §-a szerint a Szerzői Jogi Szakértő Testület (a továbbiakban: Szakértő Testület) az Szjt. 101. § (1) és (3) bekezdésében megjelölt ügyekben szakértői véleményt ad bírósági vagy hatósági megkeresés, vagy megbízás alapján. E rendelet alkalmazásában szerzői jogi jogvítás ügy az Szjt.-ben szabályozott szerzői, szomszédos és adatbázis-előállítói jogok érvényesítésével összefüggő bármely jogvita. E rendelet alkalmazásában a felhasználási jog gyakorlásával kapcsolatos kérdésnek számít az Szjt.-ben szabályozott vagyoni jog gyakorlásával kapcsolatos kérdés.

A fenti jogszabályok alapján a jelen szakvélemény alapját képező peres ügy szerzői jogi jogvítás ügynek minősül, az eljáró bíróság által feltett kérdések szakkérdésnek minősülnek, a szakértő testület szakvéleményét a Fővárosi Törvényszék kérte, így a szakértő testület a jelen ügyben eljárhat.

Az eljáró tanács rögzíti, hogy az eljáró tanács tagjai a jelen szakvélemény alapjául szolgáló perben részes felekkel összeférhetlenséget eredményező viszonyban nem állnak, szakértői véleményüket függetlenül, befolyásmentesen alakították ki.

A SZAKÉRTŐ TESTÜLET RENDELKEZÉSÉRE BOCSÁTOTT DOKUMENTUMOK, A SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY ALAPJA

A Fővárosi Törvényszék a szakvéleménnyel érintett polgári per teljes iratanyagát az eljáró tanács rendelkezésére bocsátotta. Tekintettel arra, hogy az R. 8. § (1) bekezdése szerint „a Szakértő Testület nevében az eljáró tanács a feltett kérdések és a benyújtott iratok alapján alakítja ki a szakértői véleményt, a tények megállapítására nem végez külön bizonyítást (...)”, az eljáró tanács a megkeresés, illetve a megkereséshez csatolt dokumentumok alapján hozta meg szakvéleményét. Az eljáró tanács a felektől ezen kívül dokumentumokat, információkat nem szerzett be, a peres feleket nem kereste meg.

Az eljáró tanács a Fővárosi Törvényszék kérdéseire ad választ szakvéleményében, és rögzíti, hogy a felektől egyéb, ezen kívüli kérdés a szakértő testülethez nem érkezett.

Az eljáró tanács a szakvéleményében nem a feltett kérdések sorrendjében válaszol, hanem először az egyes tényállási elemek elemzésével összefoglalóan vizsgálja meg a jogi helyzetet, majd utána válaszol az egyes konkrét kérdésekre.

A SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY KIALAKÍTÁSÁHOZ FIGYELEMBE VETT TÉNYÁLLÁS

Az eljáró tanács szakvéleménye kialakításához az alábbi tényállást vette figyelembe:

1.

Felperes és I. r. alperes **2004. március 4.** napján **szállítási-vállalkozási szerződés** elnevezésű szerződést kötött, amelynek 1. pontja szerint az I.r. alperes mint vállalkozó vállalta, hogy az ajánlatnak megfelelően leszállítja és átadja felperesnek mint megrendelőnek a szerződés szerinti szoftverek licence jogát a szoftverek egyidejű telepítése mellett (a továbbiakban: **Vállalkozási szerződés**).

A Vállalkozási szerződés mellékletét képezte a **Felhasználói (licence) szerződés**, amelynek 3. pontja szerint az I. r. alperes arra szerzett egyszeri jogot, hogy a vállalkozási szerződésben meghatározott szoftvereket saját üzletkörén belül, saját egyedi számítógépen (vagy hálózatos rendszer megszerzése esetén a serveren és a hozzákapcsolt 67 db munkaállomáson) használja (a továbbiakban: **2004 Felhasználási szerződés**).

A Vállalkozási szerződés 1. pontja szerint a felhasználási engedély az alábbi szoftverek alábbi helyen és példányszámban történő felhasználására vonatkozott:

	Hely 1.	Hely 2.	Összesen
felperesi szoftver 1.	58 munkahely	0	58 munkahely
felperesi szoftver 2.	0	1 munkahely	1 munkahely
felperesi szoftver 3.	4 munkahely	0	4 munkahely
felperesi szoftver 4.	1 munkahely	0	1 munkahely
felperesi szoftver 5.	0	3 munkahely	3 munkahely
Összesen	63 munkahely	4 munkahely	67 munkahely

A Vállalkozási szerződés 4. pontja alapján az I. r. alperes vállalkozói díjat kért, amely tartalmazza a fenti szoftverek határozatlan időre szóló licence jogát, a telepítés és installálás költségeit, de nem tartalmazza az oktatás és kiszállás díját.

A Vállalkozási szerződés szerinti vállalkozói díjat a felperes 2004. 06. 16. napján kelt számlájával számlázta ki az I. r. alperesnek, a számlán feltüntetett szolgáltatás: „Vállalkozói díj a 2004. 03. 04-én megkötött szállítási-vállalkozási szerződés szerint”, amelyet az I. r. alperes hiánytalanul meg is fizetett.

A Vállalkozási szerződés a fenti szoftverek felhasználásával kapcsolatban az alábbi rendelkezéseket tartalmazta:

- 10.1. pont: Megrendelő a szoftvereket csak rendeltetésszerűen használja.
- 10.1. pont: a Megrendelő írásbeli engedély nélkül a szoftvert másik gépre nem telepítheti, a telepítés helyét nem változtathatja meg.
- 10.1. pont: a Megrendelő a programot nem másolhatja, nem terjesztheti, és kizárólag a saját működési körében használhatja fel.
- 10.1. pont: a vállalkozó írásbeli engedély nélkül az adott rendszerhez más rendszert vagy modult nem építhet, és az adatbázisokhoz nem nyúlhat.
- 10.2. pont: a Vállalkozó a felperesi szoftver 3., 1., 4., 2. használatának eladója, és kijelenti, hogy a szoftverek saját fejlesztésűek, saját tulajdonában állnak és azok használati jogának átruházása jogi akadályba nem ütközik.

A 2004 Felhasználási szerződés a fenti szoftverek felhasználásával kapcsolatban az alábbi, a jelen szakvélemény szempontjából releváns rendelkezéseket tartalmazta:

- 1. pont: a felhasználási jogot a vevő határozatlan időre vásárolja meg.
- 3. pont: az I. r. alperes mint vevő tudomásul veszi, hogy az általa megvásárolt licence jog tárgyát képező felperesi szoftver rendszer személyi és vagyoni jogainak kizárólagos jogosultja a szerzői jog szabályai szerint a felperes.
- 4. pont: a szoftver adott egyedi számítógépen való felhasználásának minősül a szoftvernek az adott számítógép állandó memóriájában és nem állandó memóriájában való tárolás.
- 5. pont: a használati jog nem teszi lehetővé a használat másnak való átengedését, a rendszer egésze, egy része vagy az adatbázis másolását, másolatban vagy eredetben történő továbbadását.
- 7. pont: a hasznosítási jog nem kizárólagos.

2.

A felperes és az I. r. alperes **2004. 07. 01.** napján **átalánydíjas upgrade- és szerviz szerződést** kötött, amelynek 1. pontja szerint a felperes vállalta, hogy a szoftverek fejlesztését (upgrade, amely nem tartalmazta a felperes által kifejlesztett új szoftverekre vonatkozó átadási kötelezést), adatbázis-frissítéseket automatikusan, postán, mágneses adathordozón megküldi, és a 2. pont szerint vállalta a fenti rendszer karbantartását és hibaelhárítását is (a továbbiakban: **2004 Upgrade szerződés**).

A 2004 Upgrade szerződés 9. pontja szerint a Megrendelő a szerződés tárgyát képező szoftvert csak rendeltetésszerűen használhatja. Írásbeli engedély nélkül a szoftvert másik gépre nem telepítheti, a telepítés helyét nem változtathatja meg. A programot nem másolhatja, nem terjesztheti, és kizárólag saját működési körében használhatja fel.

A 2004 Upgrade szerződés mellékletében kerültek felsorolásra a support szolgáltatással érintett szoftverek és felhasználási terjedelmük (a zárójelben jelzett szám az ún. kulcslemez vagy regisztrációs szám):

	Hely 1.	Hely 2.	Hely 3.	Összesen
felperesi szoftver 1.	56 munkahely	0	3 munkahely	59 munkahely
felperesi szoftver 2.	0	1 munkahely	0	1 munkahely
felperesi szoftver 3.	4 munkahely	0	0	4 munkahely
felperesi szoftver 4.	1 munkahely	0	0	1 munkahely
felperesi szoftver 5.	0	3 munkahely	0	3 munkahely
felperesi szoftver 6.	0	1 munkahely	0	1 munkahely
Összesen	61 munkahely	5 munkahely	3 munkahely	69 munkahely

A 2004 Upgrade szerződéssel kapcsolatban a felperes által kiállított számlát a rendelkezésünkre bocsátott iratok között nem leltük fel.

3.

Az I. r. alperes 2007. augusztus 27-én e-mailben megrendelte a Hely 4-re a korábban, a felek között 1997-ben létrejött szerződés alapján dos alapon telepített programról a felperesi szoftver 1-re való áttérést. A felek **2007. 09. 12-én felhasználási szerződést** kötöttek ezen új felperesi szoftver 1-re vonatkozóan (a továbbiakban: **2007 Felhasználási szerződés**), amelynek 1. pontja szerint a szoftver felhasználói (licence) jogát az I. r. alperes határozatlan időre kapta meg, és a vele szerződéses viszonyban álló orvosnak a szerződés időtartamára átengedheti, ha az orvos a mellékelt nyilatkozatot aláírja.

A 2007 Felhasználási szerződés 2. pontja szerint az I. r. alperes a szoftverért jogdíjat fizetett felperesnek.

A 2007 Felhasználási szerződés 3. pontja nem tartalmazta a munkahelyek számát. Egyebekben a 2004 Felhasználási szerződéssel egyező rendelkezéseket tartalmazott a szoftver felhasználására vonatkozóan.

A megrendelésből azonban egyértelműen kiderül, hogy egy munkahelyen, a Hely 4-ben történő felhasználásra szolt a szerződés.

Az I. r. alperes és a felperes **2007. 09. 12.** napján ugyanerre a szoftverre vonatkozóan **átalánydíjas upgrade- és szerviz szerződést** kötöttek (a továbbiakban: **2007 Upgrade szerződés**), a 2004 Upgrade szerződés feltételeivel azonosan. Az upgrade átalánydíjat a 11.1. pontban 1 gépes verzióra határozták meg. Ez is igazolja, hogy 1 munkaállomásra történt a felhasználás engedélyezése.

A felperes a 2007 Felhasználási szerződés szerinti jogdíjat a 2009. 09. 13. napján kelt számlájával számlázta ki, a számlán megjelölt szolgáltatás: „korábbi szoftverről upgrade felperesi szoftver 1-re”.

4.

Az I. r. alperes személyében változás következett be 2007.08. 01-től, és a határozatlan idejű szerződések újrakötése vált szükségessé.

5.

A felperes és az I. r. alperes erre tekintettel **2008. 07. 04.** napján újabb **átalánydíjas upgrade- és szerviz szerződést** kötöttek, amely alapján a felperes a korábbi 2004 és 2007 Upgrade szerződésekkel lényegében azonos szolgáltatást nyújtott (a továbbiakban: **2008 Upgrade szerződés**). **A szoftverek felhasználhatóságára vonatkozóan is a korábbi 2004 és 2007 Upgrade szerződések** feltételeit tartalmazta. A szerződés a Felek között 2008. 01. 01. napján lépett hatályba. Melléklete tartalmazta a szerződéssel érintett szoftverek körét:

	Hely 1.	Hely 2.	Hely 3.	Hely 5.	Hely 4.	Összesen
felperesi szoftver 1.	56 munkahely	0	1 munkahely		1 munkahely	58 munkahely
felperesi szoftver 7.	1 munkahely	0	0	0	0	1 munkahely
felperesi szoftver 2.	0	1 munkahely	0	0	0	1 munkahely
felperesi szoftver 3.	4 munkahely	2 munkahely	0	0	0	6 munkahely
felperesi szoftver 4.	1 munkahely	0	0	0	0	1 munkahely
felperesi szoftver 5.	0	3 munkahely	0	0	0	3 munkahely

felperesi szoftver 6.	0	1 munkahely	0	1 munkahely	1 munkahely	3 munkahely
Összesen	62 munkahely	7 munkahely	1 munkahely	1 munkahely	2 munkahely	73 munkahely

A 2008 Upgrade szerződés a felek között 2013. október 1. napjáig volt hatályban, az 2013. október 1. napjával az I. r. alperesi felmondás folytán szűnt meg.

A 2008 Upgrade szerződés alapján a felperes évente új melléklet listát állított ki az I. r. alperes által használt felperesi szoftverekről, amely alapján 2009., 2010., 2011. és 2012. években január 1. napjára vonatkoztatva összesen 58 munkahelyre fennálló felperesi szoftver 1. használatot állapított meg.

6.

Az I. r. alperes 2008. 10. 10. napján ajánlattételi felhívást bocsátott ki II. r. alperes részére. A felhívás célja: a Hely 6. utcában felépítés alatt álló intézmény informatikai-kommunikációs feladatainak megoldása, infokommunikációs rendszer kiépítés eszközbeszerzése és szoftverellátása, amelynek részét képezte többek között adatbázis szerverek beszerzése és arra a felperesi szoftver 1. telepítése, konfigurálása, adatbázis migrálása, tartalék adatbázis szerverre ugyanezen feladatok elvégzése, Windows Server 2003 típusú terminál szerver beszerzése, szakmai szoftverek telepítése, konfigurálása, szükséges licenzek biztosítása, továbbá szakmai link kiépítése a Hely 1. intézménnyel. (a továbbiakban: **Felhívás**).

A II. r. alperes 2008. 10. 17. napján ajánlatot nyújtott be I. r. alperes Felhívására, az ajánlat utolsó sorában a „licence-k a Hely 6. intézménybe 12 darab” szöveg szerepelt értéken (a továbbiakban: **Ajánlat**).

Az I. r. alperes 2008. 10. 09-én, a Felhívás kiadása előtti nap telefonon ajánlatot kért felperestől a Felhívás felperesi szoftveres részére vonatkozóan, amelyre a felperes 2008. 10. 09. napján küldte meg ajánlatát (a továbbiakban: **Felperesi ajánlat**). A Felperesi ajánlat a felperesi szoftver 1. licence-re vonatkozóan jogdíjat tartalmazott, az upgrade ellátására pedig külön átalánydíjat jelölt meg.

Az **I. és II. r. alperes között a szerződés** a Felhívásnak és az Ajánlatnak megfelelően **2008. 10. 20.** napján jött létre (a továbbiakban: **Hely 6. szerződés**).

A Hely 6. szerződés nem tartalmazott semmilyen rendelkezést szoftverek szerzői vagyoni jogainak engedélyezésével, átruházásával, felhasználási engedély (licence) adásával, jogdíjjal kapcsolatban. A II. r. alperes a Hely 6. szerződésben kifejezetten kikötötte, hogy harmadik személyek által gyártott szoftverek csak a II. r. alperes hozzájárulásával és felügyeletével telepíthetők (3/e) pont), a II. r. alperes teljes körű felelősséget vállal azért, hogy az I. r. alperes a leszállított rendszert a szerződés alapján korlátozás nélkül jogosult felhasználni (5/b) pont), a leszállításra kerülő szoftverek tulajdonjoga a vételár teljes kifizetését követően száll át a megrendelőre (5/c) pont). A Hely 6. szerződés 1. sz. mellékletének utolsó sora az Ajánlattal azonosan tartalmazta a „licence-k a Hely 6. intézménybe 12 darab” tételt.

A II. r. alperes 2009. 05. 20. napján számlájával számlázta ki a munkát, amelynek utolsó sora tartalmazta a „licence-k a Hely 6. intézménybe 12 darab” tételt. Ugyanezen szöveget tartalmazta a számla alapját képező 3. sz. teljesítési igazolás is.

A Hely 6. szerződés alapján az I. r. alperes a Hely 6.-ban lévő intézményben 13 munkahelyen futtatta a felperesi szoftver 1-t úgy, hogy 12 itt lévő számítógép munkaállomás a Hely 1.

intézményben lévő Elsődleges és Másodlagos adatbázis szerverekkel és Windows server 2003 terminál szerverrel tartotta a kapcsolatot. A felperesi szoftver a terminál szerverre került telepítésre és tárolásra, és a Hely 6. intézményben lévő 12 számítógép munkaállomás ezen terminál szerverhez csatlakozva érte el a felperesi szoftver 1-t.

Az I. r. alperes által működtetett rendszerek 2010 folyamán lelassultak, ezért I. r. alperes 2010. október 15-i levelében felpereshez fordult segítségért. A felperes a terminál szerverhez létesített távoli elérése útján, továbbá a Hely 1. intézményben és a Hely 6. intézményben végzett helyszíni felmérése alapján megállapította, hogy a felperesi szoftver 1-t I. r. alperes a hatályos 58 engedélyezett munkaállomás helyett jóval több munkaállomáson használja, a Hely 1. intézményben 41 további munkaállomáson, míg a Hely 6. intézményben 15 munkaállomáson, amelyből 9 volt telepített és 6 terminálszerveres elérés (felperes 2012. 02. 21-i levele).

2011. 04. 04. napján kelt levelében felperes rögzítette, hogy megküldte I. r. alperesnek a hiányzó licence-ű szoftverekre vonatkozó felhasználási szerződés tervezetét, amelyre azonban I. r. alperes nem válaszolt, és rögzíti, hogy nincs upgrade szerződés sem ezekre a szoftverekre.

2012. 03. 07-i levelében I. r. alperes elismerte, hogy 13 munkahelyen fut a szoftver a Hely 6. intézményben, ebből nincs a felperessel upgrade szerződése a 8 telepített munkaállomásra vonatkozóan, ezért az ezekre járó upgrade díjat az I. r. alperes megtéríti felperesnek.

A Hely 6. szerződés 2012. 03. 01. napjától hatályos melléklete alapján a felperesi szoftver 1-t az I. r. alperes a Hely 1. intézményben 81 munkahelyen használja, míg a Hely 6. intézményben 13 munkahelyen, azaz összesen 94 munkahelyen, és az I. r. alperes ezen munkahely szám után fizette az upgrade szolgáltatás átalány díját 2013. év folyamán is.

A felperes 2012. 03. 09. napján kelt számlájával számlázta ki az I. r. alperesnek a felperesi szoftver 1. upgrade átalánydíját a 2008 Upgrade szerződés alapján 28 munkaállomásra vonatkozóan, amelyből 13 a Hely 6. intézményben, 15 pedig a Hely 1. intézményben került felhasználásra. A számlán szereplő szolgáltatás megnevezése: „felperesi szoftver 1. upgrade 28 munkahelyre (Hely 6. intézmény + 13, Hely 1. +15 munkahely) 2008. 07. 04. megkötött szerződés bővítéseként”

A felperes további munkahelyek után ismét számlázott 2013. 03. 23. napján kelt számlájával I. r. alperesnek, a számlán szereplő szöveg: „felperesi szoftver 1. átalánydíj differencia (hálózatos, melléklet szerint) Név 2012. 03. – 06. hó”.

Az I. r. alperes a saját utalványozási nyomtatványán az utalványozás jogcímeként „szoftverkövetést” jelölt meg és ekként is fizette ki a felperesi számlákat.

AZ ELJÁRÓ TANÁCS SZAKVÉLEMÉNYE

Az eljáró tanács összefoglaló szakvéleménye

1. Az I. r. alperesnek adott felhasználási engedély terjedelme és tartalma, a megkötött szerződések típusai

Ahhoz, hogy megállapításra kerülhessen, hogy az I. r. alperes milyen mértékű, terjedelmű, tartalmú felhasználási engedéllyel rendelkezett a felperesi szoftver 1-re vonatkozóan,

figyelembe kell venni a szerzői jogról szóló törvény felhasználási szerződés tartalmára, értelmezésére vonatkozó rendelkezéseit, és ezek tükrében meg kell vizsgálni a létrejött szerződéseket.

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Sztj.) 16. §-a szerint:

(1) A szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. E törvény eltérő rendelkezése hiányában a felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerezhető.

(4) Ha e törvény másképp nem rendelkezik, a szerzőt a mű felhasználására adott engedély fejében díjazás illeti meg, amelynek - eltérő megállapodás hiányában - a felhasználáshoz kapcsolódó bevétellel kell arányban állnia. A díjazásról a jogosult csak kifejezett nyilatkozással mondhat le. Ha a törvény a felhasználási szerződés érvényességét megszabott alakhoz köti, a díjazásról való lemondás is csak a megszabott alakban érvényes.

(6) Jogosulatlan a felhasználás különösen akkor, ha arra törvény vagy az arra jogosult szerződéssel engedélyt nem ad, vagy ha a felhasználó jogosultságának határait túllépve használja fel a művet.

Az Sztj. 42. §-a kimondja, hogy:

(1) Felhasználási szerződés alapján a szerző engedélyt ad művének a felhasználására, a felhasználó pedig köteles ennek fejében díjat fizetni.

(2) A felhasználási szerződés tartalmát a felek szabadon állapítják meg. A felhasználási szerződésre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha e törvény vagy más jogszabály az eltérést nem tiltja.

(3) Ha a felhasználási szerződés tartalma nem állapítható meg egyértelműen, a szerző számára kedvezőbb értelmezést kell elfogadni.

Az Sztj. 43. §-a rögzíti, hogy:

(3) A felhasználási engedély korlátozható valamely területre, időtartamra, felhasználási módra és a felhasználás meghatározott mértékére.

(4) Jogszabály vagy a szerződés eltérő rendelkezése hiányában a felhasználási engedély Magyarország területére terjed ki és időtartama a szerződés tárgyát képező műhöz hasonló művek felhasználására kötött szerződések szokásos időtartamához igazodik.

(5) Ha a szerződés nem jelöli meg azokat a felhasználási módokat, amelyekre az engedély vonatkozik, illetve nem határozza meg a felhasználás megengedett mértékét, az engedély a szerződés céljának megvalósításához elengedhetetlenül szükséges felhasználási módra és mértékre korlátozódik.

Az Sztj. 44. §-a szabályozza az ismeretlen felhasználási módra kötött szerződés semmisségét:

(2) A szerződés megkötésekor ismeretlen felhasználási módra vonatkozó felhasználási engedély érvényesen nem adható. A felhasználásnak a szerződés megkötését követően kialakuló módszere nem tekinthető a szerződés megkötésekor még ismeretlen felhasználási módnak pusztán azért, mert a korábban is ismert felhasználási mód megvalósítását hatékonyabban, kedvezőbb feltételekkel vagy jobb minőségben teszi lehetővé.

Az Sztj. 45. §-a rendelkezik a kötelező alakiságról:

(1) A felhasználási szerződést - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - írásba kell foglalni.

(2) Nem kötelező a szerződés írásba foglalása napilapban vagy folyóiratban történő közzétételre kötött szerződés esetén.

Az Sztj. 46. §-a pedig további korlátozást állapít meg a továbbruházhatósággal kapcsolatban: (1) A felhasználó az engedélyt harmadik személyre csak akkor ruházhatja át, illetve csak akkor adhat harmadik személynek további engedélyt a mű felhasználására, ha azt a szerző kifejezetten megengedte.

A perbeli szerződésekre a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013.évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésektől szóló 2013.évi CLXXVII.tv (továbbiakban: Ptké) 50.§. /1/.bek-e alapján alkalmazandó régi Ptk. (1959. évi IV. törvény) 205. §-a szerint a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre, a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Nem kell a feleknek megállapodniuk olyan kérdésekben, amelyeket jogszabály rendez.

1.1.A létrejött felhasználási szerződések

A fenti tényállás alapján megállapítható, hogy az I. r. alperes és a felperes a Vállalkozási szerződés és annak mellékletét tartalmazó 2004 Felhasználási szerződés, továbbá a 2007 Felhasználási szerződés alapján volt jogosult a felperesi szoftverek használatára, a felek között ezt követően, így 2008-2013 közötti időszakban sem szóbeli, sem írásbeli, sem ráutaló magatartással felhasználási szerződés nem jött létre, tekintettel arra, hogy a 2004, 2007, 2008 Upgrade szerződések felhasználási engedélyt, jogátruházást nem tartalmaznak.

A Vállalkozási szerződés és annak mellékletét képező 2004 Felhasználási szerződés együttesen, továbbá a 2007 Felhasználási szerződés létező és érvényes felhasználási szerződések, mivel a Felek abban a felhasználási engedély megadásához szükséges valamennyi lényeges szerződési elemben megállapodtak a szerződésekre alkalmazandó régi Ptk. 205. §-ának megfelelően. A felhasználási szerződés létezéséhez a szerződésnek az alábbi lényeges elemeket kell tartalmaznia:

- a) felek megjelölése
- b) a mű meghatározása
- c) felhasználási engedély adása
- d) az engedélyezett felhasználás módja és mértéke
- e) ellenérték megjelölése (kivéve, ha ingyenes szerződésről van szó).*

Ezen lényegi elemeket a Vállalkozási szerződés és 2004 Felhasználási szerződés, továbbá a 2007 Felhasználási szerződés kivétel nélkül tartalmazza, hiszen mindkét szerződés felsorolja a szoftvereket, amire a szerződés vonatkozik (a 2004-es Vállalkozási szerződés 1. pontja, a 2007 Felhasználási szerződés 1. pontja - mű meghatározása ezzel teljesül), felhasználási engedélyt ad az I. r. alperesnek (Vállalkozási szerződés 1. pont, 2004 Felhasználási szerződés 1. és 3. pont, 2007 Felhasználási szerződés 1. pont), és egyben meg is határozza a felhasználás módját, időbeli és egyéb terjedelmét és mértékét, szigorú korlátozásokat, felhasználási módokra vonatkozó tilalmakat beépítve a szerződésekbe (Vállalkozási szerződés 10.1 – 10.2. pont, 2004 Felhasználási szerződés 1., 3., 4., 5. és 7. pont; 2007 Felhasználási szerződés 3., 4.,

---

* Ugyanezt megerősíti Dr. Faludi Gábor: A felhasználási szerződés című könyvében is. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Budapest, 1999., 109. oldal

5. és 7. pont), továbbá az ellenértéket is meghatározza, kifejezetten előírja, hogy jogdíjat kell fizetni a felhasználási engedély ellenértékeként, a jogdíj mértékét a 2007 Felhasználási szerződés 2. pontja kifejezetten tartalmazza, míg a 2004 Felhasználási szerződéshez tartozó jogdíj az ezen szerződéshez elválaszthatatlanul kapcsolódó 2004-es Vállalkozási szerződés 4. pontjában kerül a vállalkozói díj részeként meghatározásra, kifejezetten kiemelve, hogy a vállalkozói díj magában foglalja a szoftverek határozatlan időre szóló licence jogát is.

Ki kell emelni, hogy a szerződések szóhasználatában a „licence jog” a Szjt. fogalomrendszere szerinti felhasználási engedélyt jelent, annak egy szinonimája, amelyből eredően a felhasználási szerződés és a licence szerződés fogalmilag megegyeznek.

Ezzel ellentétben a felperes és az I. r. alperes között létrejött 2004, 2007 és 2008 Upgrade szerződések nem tartalmazzák a felhasználási szerződés valamennyi kötelező lényeges elemét, azokból hiányzik:

- a) a felhasználási engedély adására vonatkozó megállapodás
- b) az engedélyezett felhasználás módja és mértéke
- c) a felhasználás ellenértéke, azaz a jogdíj.

Az Szjt. fent idézett 16. § (1) bekezdése kifejezetten kimondja, hogy felhasználási engedély felhasználási szerződéssel szerezhető. A szoftverfrissítésre, jogszabálykövetésre, hibaelhárításra, karbantartásra (együttesen: support) vonatkozóan létrejött 2004, 2007 és 2008 Upgrade szerződések tartalmazzák ugyan a művek felsorolását, megjelölik a feleket és tartalmazzák bizonyos tilalmakat a szoftverek felhasználására vonatkozóan, azonban nem tartalmazzák a felek kifejezett megállapodását arra, hogy az upgrade/support szolgáltatás alapját képező szoftverekre a felperes felhasználási engedélyt ad I. r. alperesnek. A teljesen hiányzó engedélyt maga a Szjt. értelmező és felhasználási jog terjedelmének meghatározását segítő fent hivatkozott rendelkezései (Szjt. 42. § (3) bekezdés, 43. § (3) – (5) bekezdés, 44. § (2) bekezdés) sem pótolják. Ebből eredően a Felek között a 2004, 2007 és 2008 Upgrade szerződések a tárgyakat képező szoftverek tekintetében nem felhasználási szerződések, hanem megbízási/vállalkozási jellegű szerződések, amelyek szerzői jogi jogosultságot az I. r. alperes oldalán nem keletkeztetnek.

Ugyanez igaz a 2008 Upgrade szerződéshez évente csatolt mellékletekre is. Ezen mellékletek a szerződés tárgyát, azaz a support szolgáltatással érintett szoftverek körét határozzák meg évről-évre, a 2012. év vonatkozásában pedig az év közbeni változásra tekintettel 2012. 01.01-től 2012. 03. 01-ig tartó időtartamra és a 2012. 03. 01.-től 2012. 12. 31-ig tartó időtartamra, valamint az utolsó melléklet tekintetében 2013. 01. 01-től a szerződés megszűnéséig, azaz 2013. 09. 30. napjáig tartó időtartamra.

Az a tény, hogy a felek 2012. március 1-től kibővítették olyan szoftverekkel is a 2008 Upgrade szerződéshez csatolt mellékletet, amelyek addig nem szerepeltek a szerződés tárgyában, nem jelenti azt, hogy ezen szoftverekre vonatkozóan a Felek felhasználási szerződést kötöttek, és hogy ezekre a szoftverekre vonatkozóan a felperes I. r. alperesnek felhasználási engedélyt adott. Ezen szoftverekre vonatkozóan a 2008 Upgrade szerződés nem tartalmaz felhasználási engedélyt, vagyis a felhasználási szerződés lényeges elemei hiányoznak, így ezen szoftverekre vonatkozóan a felek között nem jött létre felhasználási szerződés.

Ezt alátámasztják az alábbi tények:

- a felperes 2011. 03. 04-én kelt levelében ajánlatot tett I. r. alperesnek a hiányzó szoftverek licenceinek, azaz felhasználási engedélyének megvásárlására, ennek ellenértékét is megjelölte felperes, vagyis felperes úgy tekintette, hogy ezen szoftverekre nem jött létre felhasználási szerződés I. r. alperessel;
- a felperes 2011. 04. 04-én kelt, I. r. alperesnek küldött levelében rögzíti, hogy megküldte I. r. alperesnek ezen szoftverek felhasználási engedélyére vonatkozó felhasználási szerződés tervezetét (ajánlatot), arra azonban I. r. alperestől nem kapott visszajelzést, és azt is megállapította, hogy ezen szoftverekre egyébként a feleknek support (upgrade) szerződésük sincs;
- az I. r. alperes 2012. 03. 07-i, felperesnek küldött levelében elfogadja, hogy nincs a felperessel support (upgrade) szerződése, azonban a felperes által megküldött felhasználási szerződést továbbra sem fogadja el, arról I. r. alperes mindvégig hallgat;
- a felek 2012. március 1-től megállapodtak a support szerződés kiegészítésében a fellelt új szoftverekre vonatkozóan, azonban ezen szoftverek tekintetében a felek között továbbra sem jött létre felhasználási szerződés.

A felperes részéről az, hogy az I. r. alperessel fennálló 2008 Upgrade szerződését kiterjesztette 2012. 03. 01. napjától az I. r. alperes által felhasználási engedély nélkül használt szoftverekre, nem jelent hallgatólagosan, ráutaló magatartással történő felhasználási engedélyadást, mivel:

- az Szt. fent idézett 16. § (1) bekezdése szerint felhasználási engedély csak felhasználási szerződéssel adható, illetve szerezhető;
- az Szt. 45. § (1) bekezdése szerint a felhasználási szerződést kötelezően írásba kell foglalni;
- itt nem az alakiség megsértésével kötött, alakilag érvénytelen felhasználási szerződésről van szó, hanem nem létező felhasználási szerződésről, mivel a felhasználási engedély teljes mértékben hiányzott.

A 2008 Upgrade szerződés tárgyának 2012. március 1-től történő kibővítése tehát nem változtatta meg a felek közötti 2008 Upgrade szerződés típusát, az továbbra is csak egy megbízási/vállalkozási típusú szerződés maradt, amelyért az I. r. alperes a kibővített szoftverlista alapján fizetett többlet díjazást a felperesnek.

1.2. Az egyes szerződések alapján kibocsátott számlák

A felperes által az egyes szerződésekkel összefüggésben kibocsátott számlák is alátámasztják, hogy a felperes különbséget tett a felhasználási jog ellenértéke és a support szolgáltatás ellenértéke, vagyis a felhasználási (licence) és a szoftverkövetésre, upgrade szolgáltatásra, hibaelhárításra, karbantartásra létrejött szoftverfrissítési, jogszabálykövetési (support) szerződések között, az I. r. alperesi utalványok pedig azt igazolják, hogy maga az I. r. alperes is megbízási/vállalkozási típusú szoftverkövetési díjnak tekintette a 2004, 2007 és 2008 Upgrade szerződések után felperesnek fizetett díjakat mind 2012. március 1. előtt, mind pedig azt követően. Az alábbi táblázatban foglalja össze az eljáró tanács az egyes szerződések alapján kibocsátott felperesi számlákat:

Vonatkozó szerződés	Számla száma	Számla kelte	Számla tartalma (szolgáltatás leírása)
Vállalkozási szerződés és 2004 Felhasználási szerződés		2004. 06. 16.	„Vállalkozói díj a 2004. 03. 04-én megkötött szállítási-vállalkozási szerződés szerint”
2004 Upgrade	Nincs az iratok között ezen szerződés alapján kibocsátott számla		

szervződés			
2007 Felhasználási szerződés		2009. 09. 13.	4. tétel: „upgrade felperesi szoftver 1-re”
2007 Upgrade szerződés		2009. 09. 13.	3. tétel: „felperesi szoftver 7. átalánydíj 2007. 09-12. hó”
2008 Upgrade szerződés 2012. 03. 01. előtt	Nincs az iratok között ezen szerződés 2012. 03. 01. előtti időszakára kibocsátott számla		
2008 Upgrade szerződés 2013. 03. 01. után		2013. 03. 09.	„felperesi szoftver 1 upgrade 28 munkahelyre (Hely 6. intézmény + 13, Hely 1. + 15 munkahely) 2008. 07. 04. megkötött szerződés bővítéseként”
		2013. 03. 23.	„felperesi szoftver 1. átalánydíj differencia (hálózat, melléklet szerint) Név 2012. 03. – 06. hó”.

Az I. r. alperes a 2008. 03. 01. után kibocsátott két felperesi számlában foglalt ellenértéket ön maga is a 2008 Upgrade szerződés szerinti szoftverkövetési szolgáltatás ellenértékének tekintette, ezt igazolja, hogy a számlák kifizetésére vonatkozóan kibocsátott utalványokon ő maga tüntette fel a megjegyzés rovatban a fizetés jogcímeként, hogy: „SZOFTVERKÖVETÉS”, ILLETHE: „SZOFTVERKÖVETÉS – 2012. 03-06. hó”.

A felperes a fenti táblázatból is láthatóan különbséget tett a kétfajta szerződés szerinti ellenérték jogcíme között, és ezt a kibocsátott számlákban is megjelenítette. A szoftverkövetési, Upgrade szerződések díjának kiszámlázásakor vagy megjelent az átalánydíj kifejezés a számlán (lásd 2007 Upgrade szerződés alapján kiállított számla vagy a 2008. Upgrade szerződés kibővített szoftverei után kiállított számla), vagy pedig az Upgrade szolgáltatásról szóló számlában megjelölte magát az Upgrade szerződést (lásd a számla, amely dátum szerint megjelölve nem lehet más, mint a felek között létrejött 2008 Upgrade szerződés).

Ezen túlmenően az Upgrade szerződések szerinti átalánydíj számlázásánál mindig megjelenik egy időintervallum, amelyre vonatkozóan a díjat kiszámlázzák.

Ezzel szemben ahol a felperes nem ilyen átalánydíjas upgrade szolgáltatás ellenértékét számlázza ki, hanem a felhasználási engedély ellenértékét, ott nem kerül feltüntetésre átalánydíj, és időszak megjelölése sem, hiszen a felhasználási engedélyt felperes határozatlan időre adta I. r. alperesnek, ott a számlán szereplő szolgáltatás vagy vállalkozói díj, vagy a 2007-es Felhasználási szerződés esetében maga az elvégzett szolgáltatás, vagyis az átállás leírása. A szerződések alapján viszont egyértelműen beazonosítható, hogy ezen díjak egyszeri díjak, amelyek a jogdíjat (licence díjat) is magukban foglalják.

Az eljáró tanács kiemeli, hogy az egyes szerződések alapján kibocsátott felperesi számlák szöveges tartalma legfeljebb csak segíthet a létrejött szerződések értelmezésében, azonban semmiképpen sem képezhet a felek között szerződést, és nincs olyan hatása, amely a meglévő írásbeli szerződések tartalmát módosítaná.

Az eljáró tanács azt is fontosnak tartja megemlíteni, hogy a rendelkezésére álló iratok és nyilatkozatok alapján a felperes nem mondott le a nem jogosított szoftverek után őt megillető jogdíjigényéről, és a fenti két 2012. évi számla kibocsátása és a 2008 Upgrade szerződés kiterjesztése ezen új, engedély nélküli szoftverekre sem jelenti a felperes részéről az ezen szoftverek után járó jogdíjról való lemondást, tekintettel arra, hogy az Szjt. fent idézett 16. §

(4) bekezdése alapján a szerzői jogosult a jogdíjról csak kifejezett, írásbeli jognyilatkozattal mondhat le, amely a jelen ügyben az eljáró tanács tudomása alapján nem történt meg. Ezt erősíti meg a Legfelsőbb Bíróság is a BH 1992/633. számú döntésében.

Mindezekon felül a felperes 2008. 10. 09. napján kelt, az I. r. alperesnek megküldött ajánlatában is kifejezetten külön sorban, külön tételként tüntette fel az új Hely 6. intézménybe szánt szoftverek licence jogainak ellenértékét, és ehhez képest az ajánlat elkülönítetten tartalmazta a szoftverekre vonatkozó upgrade szolgáltatás átalánydíjas ellenértékét „átalánydíj: a kért rendszerre a 2008-ban érvényes karbantartási díjak” cím alatt.

1.3. Az alperesi felhasználási engedély terjedelme

A 2004 és 2007 Felhasználási szerződés alapján az I. r. alperes a per tárgyát képező felperesi szoftver 1-t összesen 59 munkaállomáson volt jogosult felhasználni, ebből a 2004 Felhasználási szerződés alapján 58 munkaállomáson a kulcslemez felperesi szoftver 1-t, a 2007 Felhasználási szerződés alapján pedig további 1 munkaállomáson a regisztrációs számú felperesi szoftver 1-t.

A Felek között létrejött 2004 Upgrade szerződés szerint az upgrade szolgáltatást a felperes a Hely 1. intézményben 56 munkaállomásra és további 3, a Hely 3. intézményben lévő munkaállomásra nyújtotta, vagyis összesen 59 munkaállomás vonatkozásában.

A 2008 Upgrade szerződés alapján a felperes az upgrade szolgáltatást a Hely 1. intézményben 56 munkaállomásra, a Hely 3. intézményben 1 munkaállomásra és további 1 munkaállomásra a Hely 4. intézményben nyújtotta, azaz összesen 58 munkahelyre.

Az Upgrade szerződések és a két felhasználási szerződés eltéréseit a jogosított munkaállomás szám tekintetében nem kell figyelembe venni, hiszen a fenti 1.1. pontban részletesen kifejtettek alapján a felperes felhasználási engedélyt a felperesi szoftver 1-re vonatkozóan az Upgrade szerződésekben nem adott I. r. alperesnek, a felhasználási engedélyeket a 2004 és 2007 Felhasználási szerződés tartalmazta. Tehát annak megállapításakor, hogy hány munkaállomáson történő felhasználásra szerzett jogot az I. r. alperes, a két felhasználási szerződést kell figyelembe venni attól függetlenül, hogy mi szerepel az Upgrade szerződésekben.

Az Upgrade szerződésekben (2004, 2007 és 2008 Upgrade szerződés és azok mellékletei) feltüntetett munkaállomás számoknak tehát annyiban lehet csak jelentősége, hogy az alapján állapítható meg, hogy az I. r. alperes egy adott időszakban a 2004 és 2007 Felhasználási szerződésben meghatározott maximális számú munkahely felhasználási engedély kereteit túllépte-e, azaz ténylegesen hol, hány munkaállomáson, milyen szoftvert használt.

A Vállalkozási szerződés és az annak mellékletét képező 2004 Felhasználási szerződés alapján az I. r. alperest csak nagyon szűk körű felhasználási engedély illette meg a felperesi szoftver 1-re vonatkozóan, amelyet a könnyebb áttekinthetőség érdekében táblázatban jelenítünk meg:

	Szerződéses rendelkezés	Szerződés vonatkozó szakasza	Szjt. vonatkozó szakasza
Felhasználási engedély	Határozatlan időtartamra (a szoftver teljes védelmi idejére)	Vállalkozási szerződés 1. pont, 2004	43. § (3) és (4)

időbeli hatálya		Felhasználási szerződés 1. pont	
Felhasználási engedély területi hatálya	Magyarország területe, illetve ahol telepítési hely került meghatározásra, ott a telepítés helye, a jelen esetben ez a Hely 1. intézmény	Nem jelöli meg	43. § (4)
Felhasználási engedély példányszám korlátja	58 munkahelyre telepítve vagy hálózatos rendszer esetén a szerveren és a hozzákapcsolt 58 munkaállomásokon	Vállalkozási szerződés 1. pont, 2004 Felhasználási szerződés 3. pont	43. § (3)
Engedélyezett felhasználási módok	saját működési körében való futtatás és képernyőn megjelenítés, a szoftver tárolása az adott számítógép állandó vagy nem állandó memóriájában	2004 Felhasználási szerződés 3. és 4. pont	
Tiltott felhasználási módok, egyéb korlátozások	<ul style="list-style-type: none"> - más gépre nem lehet telepíteni, - a telepítés helye nem változtatható meg, - tilos terjeszteni, továbbadni - tilos részben vagy egészben másolni (többszörözni) - hozzá más rendszer vagy modul nem építhető - tilos bérbe, haszonkölcsönbe, lízingbe, kölcsönbe vagy szívességi használatba adni - tilos a szoftvert felbontani, részeire szedni, felépítését, összetételét, megoldási módjait elemezni, vizsgálni - tilos a szoftvert más szoftverbe beépíteni, felhasználni - tilos átdolgozni 	Vállalkozási szerződés 10.1. és 10.2. pont, 2004 Felhasználási szerződés 3. és 5. pont	46. § (1) 47. § (1) – (4)
Kizárólagosság	nem kizárólagos	2004 Felhasználási szerződés 7. pont	43. § (1)

Ahogy az a fenti táblázatból is jól látható, a felperes csak a szoftver felhasználásához feltétlenül szükséges mértékű felhasználási engedélyt biztosította az I. r. alperesnek, amely alapján az I. r. alperes csak arra volt jogosult, hogy a szoftvert maximum 58 munkaállomáson (számítógépen) futtassa, képernyőn megjelenítse és tárolja. Ezt igazolja az Szjt. 42. § (3) bekezdése is, amely kimondja, hogy ha a felhasználási szerződés tartalma nem állapítható meg egyértelműen, akkor a szerző, vagyis jelen esetben a szerzői jog Szjt. 106. § (1) bekezdése szerinti más jogosultja, azaz a felperes számára kedvezőbb értelmezést kell elfogadni, az Szjt. 43. § (5) bekezdése pedig azt is kimondja, hogy amennyiben a szerződés nem jelöli meg azokat a felhasználási módokat, amelyekre az engedély vonatkozik, illetve nem határozza meg a felhasználás megengedett mértékét, az engedély a szerződés céljának megvalósításához elengedhetetlenül szükséges felhasználási módra és mértékre vonatkozik, amely szoftverek esetében a fent jelzett három felhasználási mód.

A felek szerződésükben így eltértek az Szjt. 59. § (1) bekezdésében meghatározott speciális szabad felhasználási szabályoktól is, tekintettel arra, hogy az Szjt. 59. § (1) bekezdése az eltérést kifejezetten megengedte:

59. § (1) *Eltérő megállapodás hiányában* a szerző kizárólagos joga nem terjed ki a többszörözésre, az átdolgozásra, a feldolgozásra, a fordításra, a szoftver bármely más módosítására - ideértve a hiba kijavítását is -, valamint ezek eredményének többszörözésére annyiban, amennyiben e felhasználási cselekményeket a szoftvert jogszerűen megszerző személy a szoftver rendeltetésével összhangban végzi.

(2) A felhasználási szerződésben sem zárható ki, hogy a felhasználó egy biztonsági másolatot készíthessen a szoftverről, ha az a felhasználáshoz szükséges.

(3) Aki a szoftver valamely példányának felhasználására jogosult, a szerző engedélye nélkül is megfigyelheti és tanulmányozhatja a szoftver működését, továbbá kipróbálhatja a szoftvert annak betáplálása, képernyőn való megjelenítése, futtatása, továbbítása vagy tárolása során abból a célból, hogy a szoftver valamely elemének alapjául szolgáló elgondolást vagy elvet megismerje.

A szerződés eltérő rendelkezése miatt az I. r. alperes nem volt jogosult a szoftvert még a rendeltetésével összhangban sem többszörözni, átdolgozni, feldolgozni, fordítani, módosítani, hibáit kijavítani, ez alól egyetlen kivétel a biztonsági másolat készítése, ugyanis a jogszabály szerint még szerződéssel sem lehet az I. r. alperes biztonsági másolat készítésére vonatkozó jogát korlátozni, kizárni. Az I. r. alperes tehát a szoftverről legfeljebb egy példányban biztonsági másolatot készíthetett, azonban ezen kívül a szoftvert nem többszörözhetette, másolhatta át, nem telepíthette máshova.

Az Sztj. 59. § (1) bekezdése szerinti „szoftver rendeltetésével összhangban” fordulat azt jelenti, hogy amennyiben nem lenne a szerződés eltérő rendelkezése, az I. r. alperes akkor is csak a számára adott felhasználási engedély keretei között, a felhasználási engedélyben foglalt felhasználás során és érdekében valósíthatja meg a kivételként felsorolt felhasználásokat, és csak annak érdekében, hogy számára a felhasználási engedélyben engedélyezett felhasználás szerinti célt, amely a szoftver rendeltetése, megvalósítsa. Ezért a kivételt nem lehet a felhasználási engedélyen túl értelmezni – például ez a szabály nem enged meg több gépre történő telepítést, mint ami az engedély által lehetséges.[†]

Ebből eredően tehát az I. r. alperes csak a szoftver 58 munkaállomáson való futtatása érdekében lett volna a szerződés eltérő rendelkezésének hiányában is jogosult a szoftver többszörözésére, semmiképp nem vonatkozott volna szerződéses eltérés hiányában sem ez a szabad felhasználási kivétel arra, hogy annak érdekében többszörözze az I. r. alperes a szoftvert egy szerveren, hogy a szoftver 58 munkaállomásnál több munkaállomáson történő elérését, futtatását biztosítsa. E kérdés azonban annyiban irreleváns is, hogy a felek közötti 2004. évi Felhasználási szerződés kifejezetten ki is zárta ezt a szabad felhasználást, amikor megtiltotta a szoftver többszörözését (másolását), más helyre telepítését (ami szintén többszörözésnek minősül), vagy a telepítési hely megváltoztatását (amely szintén többszörözésnek minősül).

Az I. r. alperes 2008. október 10. napján meghirdetett Ajánlattételi Felhívásában meghatározott célok, vagyis az, hogy a Hely 6. intézményben kerüljön kialakításra olyan informatikai rendszer, amely lehetővé teszi, hogy a Hely 6. intézményben lévő munkaállomások (számítógépek) a Hely 1. intézményben lévő terminál szerverről érhék el többek között a felperesi szoftvert is, nem minősültek az Sztj. 59. § (1) bekezdés szerinti, a felperesi szoftver rendeltetésével összhangban állónak, tekintettel arra, hogy ezáltal a felperes által az I. r. alperesnek adott felhasználási engedély keretei, mértéke (az 58 munkaállomás a Hely 1. intézményben) túllépésre kerültek.

1.4.A terminál szerveren keresztül történő felhasználás jogi megítélése, összevetése a felhasználási engedély terjedelmével

---

[†] Nagykommentár a szerzői jogi törvényhez; szerkesztette: Gyertyánfy Péter, Budapest, 2014, Wolters Kluwer Kft., 376. és 377. oldalak

Ahhoz, hogy meghatározható legyen, hogy történik-e és ha igen, milyen típusú felhasználás egy szoftver terminál szerveren keresztül történő felhasználása során, ki kell térni a terminál szerver működésére.

Az I. r. alpereshez a II. r. alperes a közöttük létrejött szerződésnek megfelelően egy Windows server 2003 típusú terminál szervert szerzett be és szerelt fel összesen az ehhez a szerverhez tartozó standard 5+5 CAL és 10 kliens hozzáférési licensszel.

A terminál szerver egy nagy teljesítményű szerver, amelyen a munkaállomással (idegen szóval klienssel) bejelentkezett felhasználók alkalmazásai futnak. A bejelentkezéstől a kijelentkezésig ez a szerver vezérel minden felhasználói folyamatot. A terminálszolgáltatás több terminálszerver együttműködésével is megoldható.

A terminálszolgáltatás koncepciója rendkívül egyszerű: lényegében több billentyűzet, egér és monitor van egyetlen szerverrel összekötve. A felhasználók ezt a gépet egyszerre használják, de mindenki úgy látja, mintha az egész gépet csak ő használná, és nincs tudomása a többiekéről. Egy munkaállomás terminálszerverre való kapcsolódásakor a következő folyamatok sorozata történik:

1. A felhasználó leüt egy billentyűt, vagy kattint egyet az egérrel.
2. A billentyűzet vagy az egér a megfelelő jelet a számítógépnek kábelen vagy rádióhullámokon továbbítja.
3. A számítógép (munkaállomás) továbbküldi a beérkezett jelet a terminálszervernek, amely a felhasználó folyamatához tartozó alkalmazásnak továbbítja a megfelelő információt.
4. A terminálszerveren futó alkalmazás feldolgozza a kapott információt, és ennek megfelelően elkészíti a monitor képének frissítését.
5. A terminálszerver visszaküldi a felhasználó folyamatához tartozó hálózati kapcsolaton a frissített monitorképet a munkaállomásnak.
6. A monitor megjeleníti az új képet, azt a felhasználó érzékeli.

A terminálszerverhez csatlakozó munkaállomás számítógépben elegendő csak egy kis teljesítményű processzor a beérkező jelek továbbításához, és a terminál felől jövő jelek monitorra küldéséhez. Másrészt a terminálszervereknek nemcsak az alapvető be- és kiviteli funkciókat kell ellátniuk, hanem komoly operációs rendszerrel több folyamatot kell kezelniük egyszerre, és több, esetenként nagy memóriaigényű alkalmazást kell futtatniuk.[‡]

A Windows Server 2003 terminál szerver is a fenti elvek szerint működik oly módon, hogy lehetővé teszi többszörös, párhuzamos kliens munkamenetek (angol kifejezéssel élve: client sessions) szerveren történő tárolását és lefolytatását. A terminál szolgáltatás 4 fő elemből épül fel: magából a terminál szerver multi-felhasználói rendszermagjából (Windows Server 2003 multi-user kernel), a távoli asztal kliensekből (Remote Desktop client), a terminál szolgáltatásra vonatkozó licenszből (Terminal Services Licensing) és a munkamenet irányító szolgáltatásból (Session Directory Services).

A távoli asztal klienseken lévő kliens szoftver biztosítja a terminál szerver és a kliens számítógép közötti kapcsolatot. A terminál szolgáltatásra vonatkozó licenz biztosítja, hogy a terminál szerver a kliens hozzáférési licenz (Terminal Server Client Access License – TS CAL) tokeneket létrehozza és fenntartsa azokra az eszközökre és felhasználókra, amelyek csatlakoznak a terminál szerverhez.

[‡] Willimas, Robert L.: Thick or thin? Evaluating thin clients is sustaining library technology. Magyar fordításban megjelent: Terminálszolgáltatás a könyvtárakban, Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, Könyvtár- és Információtudományi szakfolyóirat 53. évfolyam (2006) 10. szám; elérhető: http://tmt.omikk.bme.hu/issue.html?issue_id=476 letöltve: 2015. 03. 15.

A munkamenet irányító szolgáltatás (Session Directory Services – SD) az egyes felhasználónevekkel megjelölt munkameneteket tartja nyilván, és engedélyezi a felhasználónak a terminál szerverhez történő újrapcsolódást oda, ahol a felhasználó lecsatlakozott munkamenete van és visszafoglalja ezt a munkamenetet.

Minden egyes, a terminál szerverhez történő kapcsolódás a kliens gépről úgy történik, hogy a kapcsolat kap egy egyedi munkamenet azonosítót (SessionID), amely a terminál szerverhez tartozó egyedi munkamenetet jelez, és minden folyamat, amelyet ebben a munkamenetben hoznak létre, a hozzárendelt SessionID azonosítóval kerül rögzítésre az adott munkamenetben, hogy megkülönböztesse a saját névteret más munkamenet névterektől.

A terminál szerver szolgáltatás jellemzője, hogy minden alkalmazás, szoftver a szerveren fut.

Minden egyes felhasználó a saját egyéni munkamenetébe, részlegébe jelentkezik be, és csak ezt a saját munkamenetét, részlegét látja, amelyet a szerver operációs rendszere irányít és független az összes többi más felhasználó munkamenetétől. A felhasználók lényegében úgy használhatják és kezelhetik ezt a saját munkamenetüket, mintha az a saját személyi számítógépük lenne.

Amikor egy felhasználó bejelentkezik a terminál szerverrel való kapcsolat létrehozása céljából, akkor az azonosítását követően ezen kapcsolat részére a rendszer egy létező szabad Win32k felhasználói munkamenetet keres, és a felhasználó előtt megjelenik a terminál szerver belépési képernyője. Automatikus belépés esetén a kódolt felhasználónév és jelszó a terminál szervernek kerül továbbításra, és megtörténik a belépés. Ha éppen nem áll rendelkezésre szabad munkamenet, a terminál szerver felhívja a Munkamenet Irányítót (Session Manager), hogy hozzon létre egy új felhasználói felületet az új munkamenet részére.

Ha a felhasználó ki akar jelentkezni a munkamenetéből, akkor a munkamenetben lévő valamennyi folyamat és az összes virtuális memória terület megmarad. Amikor ugyanaz a felhasználó újra csatlakozik a terminál szerverhez, a szerver betölti a már létező, megmaradt munkamenetet és ismét elérhetővé teszi azt a felhasználónak.

Annak érdekében, hogy a kliens számítógépek a terminál szerverrel együttműködjenek, valamennyi kliens géphez vagy felhasználóhoz, amely/aki a terminál szerveren munkamenetet kíván futtatni, szükséges a terminál szerver hozzáférési licenz (TS CAL) beszerzése.[§]

Az I. r. alperes ezen kliens hozzáférési licenzeket is megrendelte a II. r. alperestől, hiszen 5+5, azaz összesen 10 kliens licenst is rendelt: 5+5 standard CAL, amelynek a jelentése 10 darab Client Access License – CAL.

Ha a terminál szerveren lévő programokat, alkalmazásokat, szoftvereket a hozzá csatlakoztatott kliens számítógépek vagy felhasználók párhuzamosan használják, akkor minden egyes felhasználóhoz/kliens géphez tartozó, a terminál szerveren tárolt egyedi munkamenetben (részben) megnyitásra kerül a szoftver/program/alkalmazás, és minden felhasználó/kliens gép a saját munkamenetében dolgozik, amely elmentésre kerül és legközelebb, amikor ugyanaz a felhasználó ismét bejelentkezik, akkor ebben az elmentett munkamenetben folytathatja a munkáját.

Amikor tehát az I. r. alperes intézményében lévő kliens számítógépek a bekapcsolásukkor automatikusan felcsatlakoznak a terminál szerverre, a felperesi szoftver annyi példányban

---

[§] How Terminal Services Works – Terminal Services in: <https://technet.microsoft.com/en-us/library/cc755399%28v=ws.10%29.aspx>, letöltve: 2015. 03. 15.

megnyitásra kerül az ezekhez a kliens számítógépekhez tartozó munkamenetekben, ahány gép bejelentkezett a terminál szerverre. A felperesi szoftver ennyi példányban történő megnyitása pedig szerzői jogi értelemben véve egyrészt az adott kliens géphez tartozó terminál szerver memóriában való időleges többszörözést jelent, másrészt pedig a szoftver ezen session-ben való párhuzamos futtatását és képernyőn történő megjelenítését. Ez így van attól függetlenül, hogy a kliens gépek automatikusan, a felhasználó parancsa nélkül, már a bekapcsolásukkor rákapcsolódnak a terminál szerverre, vagy ha csak a felhasználók parancsára nyitják meg a felperesi szoftvert a terminál szerveren. Ez ugyanis a számítógép beállításának kérdése, amely pedig nincs összefüggésben a felhasználás szerzői jogi minősítésével.

Az Szjt. 18. §-a szerint a szerző kizárólagos joga, hogy a művét többszörözze, és hogy erre másnak engedélyt adjon. Többszörözés:

- a) a mű anyagi hordozón való - közvetlen vagy közvetett - rögzítése, bármilyen módon, akár véglegesen, akár időlegesen, valamint
- b) egy vagy több másolat készítése a rögzítésről.

(2) A mű többszörözésének minősül különösen a nyomtatással megvalósuló mechanikai, filmes vagy mágneses rögzítés és másolatkészítés, a hang- vagy képfelvétel előállítás, a sugárzás vagy a vezeték útján a nyilvánossághoz történő közvetítés céljára való rögzítés, a mű tárolása digitális formában elektronikus eszközön, valamint a számítógépes hálózaton átvitt művek anyagi formában való előállítása. Az építészeti alkotások esetében többszörözés a tervben rögzített alkotás kivitelezése és utánépítése is.

A fenti szabály alapján a mű többszörözésének minősül minden olyan cselekmény, amely lehetővé teszi, hogy a műélvezet, a mű érzékelése az eredetihez képest más példányok útján történjen, vagyis valamennyi másolási, utánképzési, többszörözési cselekmény. A mű anyagi hordozón való rögzítését jelenti a szoftver elektronikus adathordozóra, így például mobil winchesterre, CD-re, DVD-re, pendrive-ra vagy a számítógép merevlemezére, de egy szerverre történő rögzítése is.

A mű többszörözésének minősül a mű időleges rögzítése, többszörözése is, az időleges rögzítés mint többszörözés kifejezett törvényi meghatározását a digitális műfelhasználások – szoftverek futtatása, művek közvetítése számítógépes hálózatokon – tették szükségessé.**

A modern műfelhasználásoknál a rögzítés egy komplex folyamat egyik eleme, miközben átmeneti, azaz időleges másolatok jönnek létre az adott műről, például a programok futtatása, főként hálózati megoldás esetén, időleges, a számítógép, illetve a szerver memóriájába vagy adott esetben a háttértárolóba történő másolások sorozatával jár.

Tekintettel arra, hogy a terminál szerverről történő szoftver futtatás és szoftver használat egyik jellemzője az, hogy minden egyes felhasználó/kliens gép saját munkamenetében megnyitásra kerül a szoftver, és ameddig az használatban van, keletkezik egy időleges másolat a szoftverről, megállapítható, hogy az Szjt. 18. § (1) bekezdés a) pontja szerinti legalább időleges többszörözés történik, amely ugyanúgy a szerzői jogosult engedélyéhez kötött, mintha ugyanannyi számú asztali gépre telepítenék a szoftvert, ahányan a terminál szerveren keresztül ahhoz hozzáférnek.

Ki kell azonban emelni azt, hogy a felhasználási engedély szempontjából, mivel az a szoftverhez összesen 58 munkaállomásnak enged hozzáférést, a hozzáférés technikai

---

** Nagykommentár, 162-163. oldal

megoldásának nincsen jelentősége, vagyis mindegy, hogy az összes gépre történő telepítéssel, vagy egy szerverre való telepítéssel és ahhoz hozzáférés adásával történik a felhasználás. Az eljáró tanács arra is utal itt, hogy a felhasználási engedély eleve számolt a hálózatos használat lehetőségével is, hiszen kifejezetten tartalmazta, hogy hálózatos használat esetén is legfeljebb 58 munkaállomáson való hozzáférésre, futtatásra, megjelenítésre van joga az I. r. alperesnek: „58 munkahelyre telepítve vagy hálózatos rendszer esetén a szerveren és a hozzákapcsolt 58 munkaállomásokon” - Vállalkozási szerződés 1. pont, 2004 Felhasználási szerződés 3. pont.

Ebből a szempontból tehát irreleváns, hogy az I. r. alperesnél a Hely 6. intézményben a kliens munkaállomásokon nem került telepítésre a szoftver, hanem csak a terminál szerveren, mert azáltal is kimeríti az I. r. alperes a felhasználási engedélye kereteit, ha a szoftvert ugyan csak egy terminál szerverre telepíti, de azt 58 számítógépről használják párhuzamosan. Minden ezt meghaladó számú számítógépnek a hálózathoz, terminál szerverhez történő csatlakozása újabb engedélyköteles felhasználásnak minősül, amelyre külön felhasználási szerződés megkötésével lehet a szerzői jogosulttól engedélyt szerezni.

Az eljáró tanács kiemeli azt is, hogy a 2004 Felhasználási szerződés és Vállalkozási szerződés eleve kizárta annak lehetőségét, hogy az I. r. alperes a felperesi szoftvert egyik gépről a másikra, akár egy terminál szerverre áttelepítse, a telepítés helyét megváltoztassa, és a szoftverről a biztonsági másolatot kivéve bármilyen másolatot, többszörözést készítsen. Ebből kifolyólag megállapítható, hogy az I. r. alperes nem volt jogosult arra a 2004 Felhasználási szerződés és Vállalkozási szerződés alapján, hogy a szoftvert akár byte-ról byte-ra történő másolással, akár másképp, egyik gépről egy terminál szerverre átvigye, mert ehhez is a felperes előzetes írásbeli engedélyére lett volna szükség a 2004 Felhasználási szerződés és Vállalkozási szerződés 10.1., 10.2. és 3. és 5. pontjai alapján.

Az eljáró tanács álláspontja szerint tehát az I. r. alperes nem volt jogosult a felperes szoftverét terminál szerveren futtatni több okból sem:

- a) a szoftvert eleve nem lehetett volna a felperes engedélye nélkül a terminál szoftverre átmásolni, mert a biztonsági másolaton kívüli többszörözést tiltotta a 2004 Felhasználási és Vállalkozási szerződés;
- b) a szoftver terminál szerveren való futtatása a 2004 Felhasználási szerződésben és Vállalkozási szerződésben meghatározott felhasználási engedély mértékének túllépését eredményezte, mert több, mint 58 munkaállomáson tudták egyidejűleg használni a szoftvert;
- c) a szoftverről a terminál szerveren keresztül történő használat során minden kliens gépéhez tartozó, terminál szerveren lévő munkamenetben időleges másolat készült, amely az Szjt. 18. § (1) bekezdés a) pontja szerinti engedélyköteles többszörözésnek minősül, amelyet kifejezetten tilt a 2004 Felhasználási és Vállalkozási szerződés.

Az eljáró tanács megjegyzi azt is, hogy amennyiben a terminál szerveren való többszörözést az I. r. alperesi értelmezésnek megfelelően úgy tekintenénk, hogy az csupán egy gépen való telepítésnek minősül, akkor az a munkaállomás vagy felhasználószámhoz kötött terjedelmű felhasználási engedélyt tartalmazó felhasználási szoftverszerződések megkerülésére vezetne, amely nyilvánvalóan ellentétes a szerzői jogosult érdekeivel, és ellentétes a felhasználási szerződés azon értelmezési szabályával is, mely szerint a felhasználási szerződésnél mindig a szerző számára kedvezőbb értelmezést kell elfogadni.

Az eljáró tanács észlelte, hogy a kirendelő végzés 3. oldalának utolsó bekezdésében a jogutódlás szó használata nélkül ugyan, de azzal azonos tartalmú változásra utalt a Bíróság az

I.r. alperes személyét illetően, azonban a periratokhoz csatolt dokumentumból az eljáró tanács megállapítása szerint nem lehet bizonyítottnak tekinteni a polgári jogi értelemben vett jogutódlás tényét. Ennek ellenére eltérő adat hiányában az eljáró tanács a polgári jogi értelemben vett jogutódlást vélelmezte és szakértői véleményét ennek figyelembevételével alakította ki.

2. Az eljáró tanács rövid válaszai a feltett konkrét kérdésekre vonatkozóan

Ad 1

Az eljáró tanács megállapítja, hogy a felperes és az I. r. alperes szerződéses viszonyaikon belül különbséget tettek a 2004. március 4-től 2013. szeptember 30. napjáig tartó időtartamban a felhasználási (más szóval licence) szerződés és a szoftver frissítésre, jogszabály-követésre vonatkozó szerződések között.

A Felek 2004-ben és 2007-ben kötöttek felhasználási szerződést, míg 2004-ben, 2007-ben és 2008-ban külön szoftver frissítésre, jogszabály-követésre vonatkozó szerződést.

Az eljáró tanács megállapítja, hogy ezen megkülönböztetésnek és az egyes szerződés típusoknak megfelelően különböző jogcímenek történt a díjfizetés az I. r. alperes részéről.

A felperes és az I. r. alperes viszonyában 2012. évben nem következett be változás, a felek nem kötöttek újabb felhasználási szerződést, csupán a már meglévő 2008. évben kötött Upgrade szerződés tárgyi hatályát, vagyis az érintett szoftverek körét, számát bővítették ki.

Ad 2

Az eljáró tanács megállapítja, hogy az I. r. alperes 2008. október 10. napján meghirdetett, Ajánlattételi Felhívásában meghatározott célok, vagyis az, hogy a Hely 6. intézményben kerüljön kialakításra olyan informatikai rendszer, amely lehetővé teszi, hogy a Hely 6. intézményben lévő munkaállomások (számítógépek) a Hely 1. intézményben lévő terminál szerverről ériék el többek között a felperesi szoftvert is, nem minősültek az Szjt. 59. § (1) bekezdés szerinti, a felperesi szoftver rendeltetésével összhangban állónak, tekintettel arra, hogy ezáltal a felperes által az I. r. alperesnek adott felhasználási engedély keretei, mértéke (az 58 munkaállomás a Hely 1. intézményben és a többszörözés tilalma) túllépésre kerültek.

Ad 3

Az eljáró tanács álláspontja szerint az I. r. alperes nem volt jogosult a felperes szoftverét terminál szerveren futtatni, mivel:

- a) a szoftvert eleve nem lehetett volna a felperes engedélye nélkül a terminál szoftverre átmásolni, mert a biztonsági másolaton kívüli többszörözést tiltotta a 2004 Felhasználási és Vállalkozási szerződés;**
- b) a szoftver terminál szerveren való futtatása a 2004 Felhasználási szerződésben és Vállalkozási szerződésben meghatározott felhasználási engedély mértékének túllépését eredményezte, mert több, mint 58 munkaállomáson tudták egyidejűleg használni a szoftvert;**

- c) a szoftverről a terminál szerveren keresztül történő használat során minden kliens géphez tartozó, terminál szerveren lévő munkamenetben időleges másolat készült, amely az Szjt. 18. § (1) bekezdés a) pontja szerinti engedélyköteles többszörözésnek minősül, amelyet kifejezetten tilt a 2004 Felhasználási és Vállalkozási szerződés.

Ad 4

Az eljáró tanács megállapítja, hogy tekintettel arra, hogy a terminál szerverről történő szoftver futtatás és szoftver használat egyik jellemzője az, hogy minden egyes felhasználó/kliens gép saját munkamenetében megnyitásra kerül a szoftver, és ameddig az használatban van, keletkezik egy időleges másolat a szoftverről, ezért az Szjt. 18. § (1) bekezdés a) pontja szerinti legalább időleges többszörözés történik, amely ugyanúgy a szerzői jogosult engedélyéhez kötött, mintha ugyanannyi számú asztali gépre telepítenék a szoftvert, ahányan a terminál szerveren keresztül ahhoz hozzáférnek.

Ad 5

Az eljáró tanács megállapítja, hogy amikor az I. r. alperes helyiségében lévő kliens számítógépek a bekapcsolásukkor automatikusan felcsatlakoznak a terminál szerverre, a felperesi szoftver annyi példányban megnyitásra kerül az ezekhez a kliens számítógépekhez tartozó munkamenetekben, ahány gép bejelentkezett a terminál szerverre. A felperesi szoftver ennyi példányban történő megnyitása pedig szerzői jogi értelemben véve egyrészt az adott kliens géphez tartozó terminál szerver memóriában való időleges többszörözést jelent, másrészt pedig a szoftver ezen session-ben való párhuzamos futtatását és képernyőn történő megjelenítését. Ez így van attól függetlenül, hogy a kliens gépek automatikusan, a felhasználó parancsa nélkül, már a bekapcsolásukkor rákapcsolódnak a terminál szerverre, vagy ha csak a felhasználók parancsára nyitják meg a felperesi szoftvert a terminál szerveren. Ez ugyanis a számítógép beállításának kérdése, amely pedig nincs összefüggésben a felhasználás szerzői jogi minősítésével.

Ad 6

Az eljáró tanács felhívja a figyelmet arra, hogy amennyiben a terminál szerveren való többszörözést az I. r. alperesi értelmezésnek megfelelően úgy tekintenénk, hogy az csupán egy gépen való telepítésnek minősül, akkor az a munkaállomás vagy felhasználószámhoz kötött terjedelmű felhasználási engedélyt tartalmazó felhasználási szoftverszerződések megkerülésére vezetne, amely nyilvánvalóan ellentétes a szerzői jogosult érdekeivel, és ellentétes a felhasználási szerződés azon értelmezési szabályával is, mely szerint a felhasználási szerződésnél mindig a szerző számára kedvezőbb értelmezést kell elfogadni.

Budapest, 2015. március 26.

dr. Novák Tamás
a tanács elnöke

dr. Horváth Katalin
a tanács előadó tagja

Karácsony József
a tanács szavazó tagja

